11.6 – 11.8

Ασκήσεις σχολικού βιβλίου σελίδας 250 – 251

Ερωτήσεις Κατανόησης

1.

Αντιστοιχίστε κάθε μέγεθος της στήλης Α με την τιμή του στην στήλη Β

Στήλη Α	Στήλη Β
Εμβαδόν κυκλικού δίσκου ακτίνας R	$2\pi R^2$
Εμβαδόν κυκλικού τομέα μ^o σε κύκλο ακτίνας R	$\pi R^2 \frac{\mu}{180}$
Εμβαδόν κυκλικού τομέα α rad σε κύκλο ακτίνας R	πR^2
	$\frac{1}{2}\alpha R^2$
	$\pi R^2 \frac{\mu}{360}$

2.

Με βάση το παρακάτω σχήμα χαρακτηρίστε τις παρακάτω προτάσεις σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ) και αιτιολογήστε την απάντηση σας.

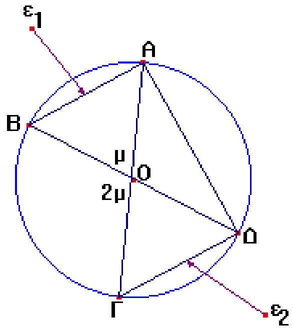

i) $(O\overset{\frown}{AB}) = (O\overset{\frown}{\Gamma\Delta})$	Σ.	Λ
ii) $(O\overset{\frown}{B\Gamma}) = (O\overset{\frown}{\Delta A})$	Σ.	Λ
iii) $(O\overset{\frown}{B\Gamma}) = 2(O\overset{\frown}{AB})$	Σ.	Λ
iv) $(OA\Delta) = 2(OAB)$	Σ	Λ
v) $\varepsilon_1 = \varepsilon_2$	Σ.	Λ
vi) $AB = \lambda_6$	Σ.	Λ

Απάντηση

i) Σωστό επειδή οι τομείς έχουν ίσες γωνίες

ii) Σωστό επειδή οι τομείς έχουν ίσες γωνίες

iii) Σωστό αφού η γωνία του $(O\overset{\frown}{B\Gamma})$ είναι 2μ και του $(O\overset{\frown}{AB})$ είναι μ

iv) Λάθος διότι $(OA\Delta) = (OAB)$ αφού ΑΟ διάμεσος του ΑΔΒ

v) Σωστό σαν διαφορές ίσων εμβαδών $(AOB) = (O\Gamma\Delta)$ και $(O\overset{\frown}{AB}) = (O\overset{\frown}{\Gamma\Delta})$

vi) Σωστό αφού $\mu + 2\mu = 180^o \Leftrightarrow \mu = 60^o$

3.

Στο παρακάτω σχήμα υπάρχουν δύο ομόκεντροι κύκλοι με ακτίνες ΟΕ = R και ΟΑ = 2R . Χαρακτηρίστε ως σωστή (Σ) ή λάθος (Λ) κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις και αιτιολογήστε την απάντηση σας .

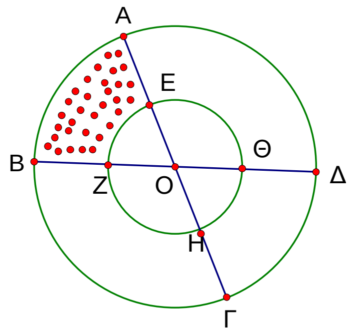

i) $\ell_{AB} = \ell_{\Gamma\Delta}$ Σ. Λ

ii) $\ell_{AB} = \ell_{EZ}$ Σ Λ

iii) $\ell_{AB} = 2\ell_{\Gamma\Delta}$ Σ Λ

iv) (ΑΒΖΕ) = (ΓΔΘΗ) Σ. Λ

Απάντηση

i) Είναι σωστό διότι τα τόξα ΑΒ και ΓΔ βρίσκονται στον ίδιο κύκλο και έχουν ίσες γωνίες

ii) Είναι λάθος διότι έχουν ίσες γωνίες αλλά βρίσκονται σε κύκλους με άνισες ακτίνες

iii) Είναι λάθος λόγω του (i)

iv) Σωστό διότι είναι διαφορές των παρακάτω ίσων εμβαδών

$(O\overset{\frown}{AB}) = (O\overset{\frown}{\Gamma\Delta})$, $(O\overset{\frown}{EZ}) = (O\overset{\frown}{\Theta H})$.

Ασκήσεις Εμπέδωσης

1.

Δίνεται κύκλος (O,R) και ισόπλευρο τρίγωνο εγγεγραμμένο σε αυτόν. Να βρεθεί το εμβαδόν του εγγεγραμμένου κύκλου του τριγώνου.

Λύση

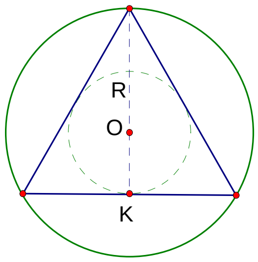

Η ακτίνα OK του εγγεγραμμένου κύκλου του τριγώνου είναι ίση με το απόστημα $\alpha_3 = \dfrac{R}{2}$

$$L_{(O,OK)} = \pi\left(\frac{R}{2}\right)^2 = \pi\frac{R^2}{4} = \frac{\pi R^2}{4}$$

2.

Δίνεται κύκλος (K) και τόξο του $\overset{\frown}{AB} = 60^o$. Αν το τόξο $\overset{\frown}{AB}$ έχει μήκος 4π cm, να βρείτε το εμβαδόν του κύκλου (K).

Λύση

Έστω R η ακτίνα του κύκλου (K)

$$\ell_{\overset{\frown}{AB}} = 4\pi \iff \frac{\pi R \cdot 60}{180} = 4\pi \iff \frac{R}{3} = 4 \iff R = 12$$

$$E_{(K)} = \pi R^2 = \pi.12^2 = 144\pi \ \text{cm}^2$$

3.

Δίνεται ισόπλευρο τρίγωνο ΑΒΓ πλευράς α. Γράφουμε τα τόξα των κύκλων (Α,α), (Β, α) και (Γ, α) που περιέχονται στις γωνίες $\hat{A}$, $\hat{B}$ και $\hat{\Gamma}$ αντίστοιχα. Να υπολογίσετε ως συνάρτηση του α την περίμετρο και το εμβαδόν του καμπυλόγραμμου τριγώνου ΑΒΓ.

Λύση

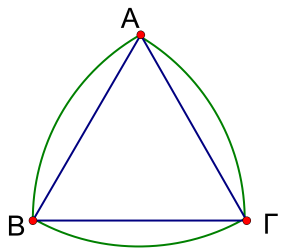

$$\ell_{\overset{\frown}{B\Gamma}} = \frac{\pi\alpha \cdot 60}{180} = \frac{\pi\alpha}{3}$$

Περίμετρος $= 3\cdot \ell_{\overset{\frown}{B\Gamma}} = \pi\alpha$

$$\varepsilon_{\overset{\frown}{B\Gamma}} = E_{A\overset{\frown}{B\Gamma}} - (AB\Gamma) =$$

$$= \frac{\pi\alpha^2 60}{360} - \frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4} = \frac{\pi\alpha^2}{6} - \frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4}$$

Εμβαδόν καμπυλόγραμμου τριγώνου ΑΒΓ $= 3\cdot \varepsilon_{\overset{\frown}{B\Gamma}} + (AB\Gamma)$

$$= 3\left(\frac{\pi\alpha^2}{6} - \frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4}\right) + \frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4}$$

$$= \frac{\pi\alpha^2}{2} - 3\frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4} + \frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4}$$

$$= \frac{\pi\alpha^2}{2} - 2\frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4}$$

$$= \frac{\pi\alpha^2}{2} - \frac{\alpha^2\sqrt{3}}{2} = \frac{\alpha^2}{2}\left(\pi - \sqrt{3}\right)$$

4.

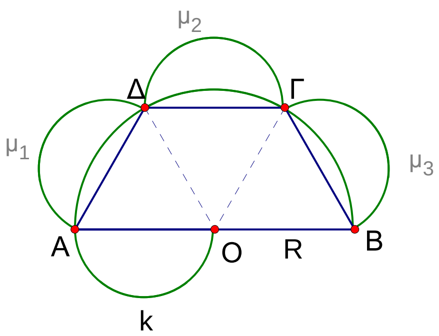

Στο διπλανό σχήμα έχει σχεδιαστεί ένα ημικύκλιο διαμέτρου $AB = 2R$ και εξωτερικά του τα ίσα ημικύκλια με διαμέτρους ΟΑ, ΑΔ, ΔΓ και ΓΒ.
Αν (μ_1), (μ_2), (μ_3) είναι τα εμβαδά των τριών σχηματιζόμενων μηνίσκων και (κ) το εμβαδόν του ημικυκλίου, να αποδείξετε ότι

$(\mu_1) + (\mu_2) + (\mu_3) + (\kappa) = (ΑΒΓΔ)$.

Λύση

$ΑΔ = ΔΓ = ΓΒ \Rightarrow \overset{\frown}{ΑΔ} = \overset{\frown}{ΔΓ} = \overset{\frown}{ΓΒ} = 60^0 \Rightarrow$

τα τρίγωνα ΟΑΔ, ΟΔΓ, ΟΓΒ είναι ίσα ισόπλευρα πλευράς R.

Άρα $E = \dfrac{R^2\sqrt{3}}{4}$

$$\varepsilon_{\overset{\frown}{ΑΔ}} = E_{Ο\overset{\frown}{ΑΔ}} - (ΟΑΔ) = \frac{\pi R^2 60}{360} - \frac{R^2\sqrt{3}}{4} = \frac{\pi R^2}{6} - \frac{R^2\sqrt{3}}{4}$$

$$(\mu_1) = \varepsilon_{ημικυκλίου} - \varepsilon_{\overset{\frown}{ΑΔ}} = \frac{\pi\left(\frac{R}{2}\right)^2}{2} - \left(\frac{\pi R^2}{6} - \frac{R^2\sqrt{3}}{4}\right)$$

$$= \frac{\pi R^2}{8} - \frac{\pi R^2}{6} + \frac{R^2\sqrt{3}}{4}$$

$$= \frac{3\pi R^2 - 4\pi R^2}{24} + \frac{R^2\sqrt{3}}{4}$$

$$= \frac{R^2\sqrt{3}}{4} - \frac{\pi R^2}{24}$$

$$= (\mu_2) = (\mu_3)$$

$$(\mu_1) + (\mu_2) + (\mu_3) + (\kappa) = 3(\mu_1) + (\kappa)$$

$$= 3\left(\frac{R^2\sqrt{3}}{4} - \frac{\pi R^2}{24}\right) + \frac{\pi\left(\frac{R}{2}\right)^2}{2}$$

$$= \frac{3R^2\sqrt{3}}{4} - \frac{\pi R^2}{8} + \frac{\pi R^2}{8} = \frac{3R^2\sqrt{3}}{4} \qquad \textbf{(1)}$$

$$(ΑΒΓΔ) = 3(ΟΑΔ) = 3\,\frac{R^2\sqrt{3}}{4} = \frac{3R^2\sqrt{3}}{4} \qquad \textbf{(2)}$$

(1), (2) $\Rightarrow$ $(\mu_1) + (\mu_2) + (\mu_3) + (\kappa) = (\text{ΑΒΓΔ})$.

5.

Τρεις ίσοι κύκλοι ακτίνας R εφάπτονται εξωτερικά ανά δύο στα σημεία Α, Β και Γ. Να βρείτε την περίμετρο και το εμβαδόν του καμπυλόγραμμου τριγώνου ΑΒΓ, ως συνάρτηση του R.

Λύση

Έστω Κ, Λ, Μ τα κέντρα των κύκλων.

Είναι ΚΛ = ΛΜ = ΜΚ = 2R και $\overset{\frown}{\text{ΑΓ}} = \overset{\frown}{\text{ΒΓ}} = \overset{\frown}{\text{ΑΒ}}$

$\ell_{\overset{\frown}{\text{ΑΓ}}} = \dfrac{\pi R 60}{180} = \dfrac{\pi R}{3}$ συνεπώς η περίμετρος του καμπυλόγραμμου τριγώνου ΑΒΓ είναι

ίση με $P = 3\dfrac{\pi R}{3} = \pi R$

$(\text{ΚΛΜ}) = \dfrac{(2R)^2\sqrt{3}}{4} = R^2\sqrt{3}$

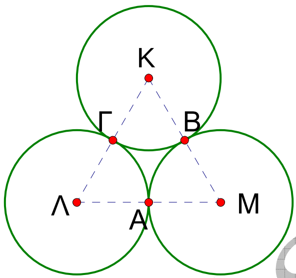

$\varepsilon_{\text{Κ}\overset{\frown}{\text{ΓΒ}}} = \dfrac{\pi R^2 60}{360} = \dfrac{\pi R^2}{6}$

Εμβαδόν καμπυλόγραμμου τριγώνου ΑΒΓ =

$$(\text{ΚΛΜ}) - 3\,\varepsilon_{\text{Κ}\overset{\frown}{\text{ΓΒ}}} = R^2\sqrt{3} - 3\,\frac{\pi R^2}{6} = R^2\sqrt{3} - \frac{\pi R^2}{2} = \frac{R^2}{2}\left(2\sqrt{3} - \pi\right)$$

Αποδεικτικές Ασκήσεις

1.

Δίνεται κύκλος (O,R) και ακτίνα του OA. Στην προέκταση της OA προς το A παίρνουμε σημείο B, ώστε OA = AB. Αν ΒΓ είναι το εφαπτόμενο τμήμα που άγεται από το B προς τον κύκλο, να βρείτε την περίμετρο και το εμβαδόν του μικτόγραμμου τριγώνου ΑΒΓ, ως συνάρτηση του R.

Λύση

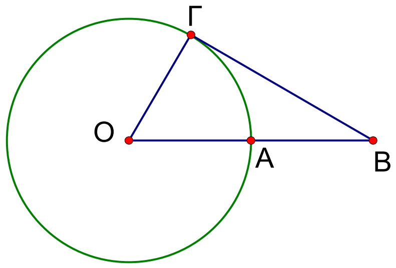

Στο ορθογώνιο τρίγωνο ΓΟΒ είναι

$O\Gamma = \frac{OB}{2}$, άρα $\hat{B} = 30^0$, άρα $\hat{O} = 60^0$

$\ell_{\overset{\frown}{A\Gamma}} = \frac{\pi R 60}{180} = \frac{\pi R}{3}$

Πυθαγόρειο στο τρίγωνο ΓΟΒ:

$\Gamma B^2 = OB^2 - O\Gamma^2 = (2R)^2 - R^2$

$= 4R^2 - R^2 = 3R^2 \Rightarrow \Gamma B = R\sqrt{3}$

Περίμετρος του μικτόγραμμου τριγώνου $AB\Gamma = \ell_{\overset{\frown}{A\Gamma}} + \Gamma B + BA$

$= \frac{\pi R}{3} + R\sqrt{3} + R$

$= \frac{R}{3}\left(\pi + 3\sqrt{3} + 3\right)$

Εμβαδόν του μικτόγραμμου τριγώνου $AB\Gamma = (\Gamma OB) - E_{O\overset{\frown}{A\Gamma}}$

$= \frac{1}{2}\Gamma B \cdot O\Gamma - \frac{\pi R^2 60}{360}$

$= \frac{1}{2} R\sqrt{3} \cdot R - \frac{\pi R^2}{6} = R^2\left(\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{\pi}{6}\right)$

2.

Δίνεται τετράγωνο ΑΒΓΔ πλευράς α και τα τόξα $\overset{\frown}{\text{ΒΔ}}$ και $\overset{\frown}{\text{ΑΓ}}$ των κύκλων (Α, α) και (Δ, α) αντίστοιχα. Να βρεθεί το εμβαδόν του γραμμοσκιασμένου μέρους του τετραγώνου.

Λύση

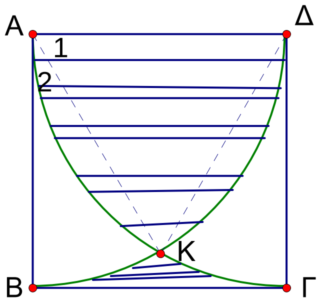

Από το εμβαδόν του τετραγώνου θα αφαιρέσουμε τα δύο ίσα λευκά μικτόγραμμα τρίγωνα.

Για το εμβαδόν μ του μικτόγραμμου τριγώνου $\overset{\frown}{\text{ΑΚΒ}}$, από τον κυκλικό τομέα $\text{Α}\overset{\frown}{\text{ΚΒ}}$ θα αφαιρέσουμε το κυκλικό τμήμα ΑΚ

Τρίγωνο ΚΑΔ ισόπλευρο $\Rightarrow$ $\hat{\text{Α}}_1 = 60^o$ $\Rightarrow$ $\hat{\text{Α}}_2 = 30^o$

$$\varepsilon_{\overset{\frown}{\text{ΑΚ}}} = \varepsilon_{\text{Δ}\overset{\frown}{\text{ΑΚ}}} - (\text{ΔΑΚ}) = \frac{\pi\alpha^2 60}{360} - \frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4} = \frac{\pi\alpha^2}{6} - \frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4}$$

$$\mu = \varepsilon_{\text{Α}\overset{\frown}{\text{ΒΚ}}} - \varepsilon_{\overset{\frown}{\text{ΑΚ}}} = \frac{\pi\alpha^2 30}{360} - \left(\frac{\pi\alpha^2}{6} - \frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4}\right) = \frac{\pi\alpha^2}{12} - \frac{\pi\alpha^2}{6} + \frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4} = \frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4} - \frac{\pi\alpha^2}{12}$$

Ζητούμενο εμβαδόν $= (\text{ΑΒΓΔ}) - 2\mu = \alpha^2 - 2\left(\frac{\alpha^2\sqrt{3}}{4} - \frac{\pi\alpha^2}{12}\right)$

$$= \alpha^2 - \frac{\alpha^2\sqrt{3}}{2} + \frac{\pi\alpha^2}{6} = \alpha^2\left(1 - \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{\pi}{6}\right)$$

3.

Δύο ίσοι κύκλοι ακτίνας R έχουν διάκεντρο ίση με $R\sqrt{2}$. Να βρεθεί το εμβαδόν του κοινού τους μέρους.

Λύση

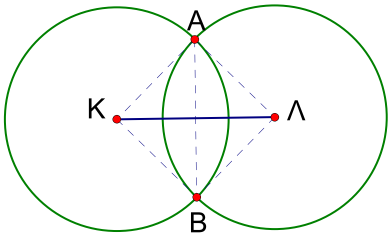

Είναι

$$KA^2 + \Lambda A^2 = R^2 + R^2 = 2R^2 = \left(R\sqrt{2}\right)^2 = K\Lambda^2$$

Άρα $K\hat{A}\Lambda = 1\llcorner$

Άρα ο ρόμβος $KA\Lambda B$ είναι τετράγωνο

Ζητούμενο εμβαδόν = δύο κυκλικά τμήματα AB

$$= 2\left(\varepsilon_{K\overset{\frown}{AB}} - (KAB)\right)$$

$$= 2\left(\frac{\pi R^2 90}{360} - \frac{1}{2} R \cdot R\right)$$

$$= \frac{\pi R^2}{2} - R^2 = R^2\left(\frac{\pi}{2} - 1\right)$$

4.

Δίνεται ένα ημικύκλιο διαμέτρου ΑΒ και στο εσωτερικό του τα ημικύκλια διαμέτρων ΑΓ και ΓΒ, όπου Γ σημείο της διαμέτρου ΑΒ. Η κάθετος της ΑΒ στο Γ τέμνει το αρχικό ημικύκλιο στο Δ. Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται μεταξύ των τριών ημικυκλίων **(άρβηλος του Αρχιμήδη)** είναι ίσο με το εμβαδόν του κύκλου διαμέτρου ΓΔ.

Λύση

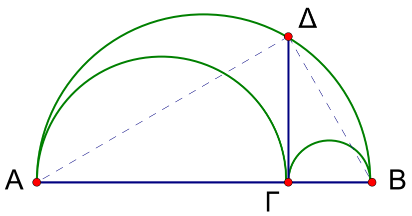

Εμβ. μεταξύ των τριών ημικυκλίων =
ημικ. διαμέτρου ΑΒ – ημικύκλιο. διαμέτρου ΑΓ – ημικύκλιο διαμέτρου ΓΒ =

$$= \frac{\pi\left(\frac{AB}{2}\right)^2}{2} - \frac{\pi\left(\frac{A\Gamma}{2}\right)^2}{2} - \frac{\pi\left(\frac{\Gamma B}{2}\right)^2}{2}$$

$$= \frac{\pi AB^2}{8} - \frac{\pi A\Gamma^2}{8} - \frac{\pi \Gamma B^2}{8}$$

$$= \frac{\pi}{8}\left(AB^2 - A\Gamma^2 - \Gamma B^2\right)$$

$$= \frac{\pi}{8}\left((A\Gamma + \Gamma B)^2 - A\Gamma^2 - \Gamma B^2\right)$$

$$= \frac{\pi}{8}\left(A\Gamma^2 + 2A\Gamma\cdot\Gamma B + \Gamma B^2 - A\Gamma^2 - \Gamma B^2\right) \Rightarrow$$

Εμβαδόν μεταξύ των τριών ημικυκλίων $= \frac{\pi}{4}A\Gamma\cdot\Gamma B$ **(1)**

Εμβαδόν του κύκλου διαμέτρου ΓΔ $= \pi\left(\frac{\Gamma\Delta}{2}\right)^2 = \pi\frac{\Gamma\Delta^2}{4} = \frac{\pi}{4}\Gamma\Delta^2$ **(2)**

Από τις (1), (2), αρκεί να ισχύει $\Gamma\Delta^2 = A\Gamma\cdot\Gamma B$, το οποίο συμβαίνει, αφού το τρίγωνο ΔΑΒ είναι ορθογώνιο με ύψος ΔΓ.

5.

Δίνεται κύκλος (O,R) και τόξο του $\overset{\frown}{AB} = 60^o$. Να βρεθεί το εμβαδόν του εγγεγραμμένου κύκλου στον κυκλικό τομέα $O\overset{\frown}{AB}$.

Λύση

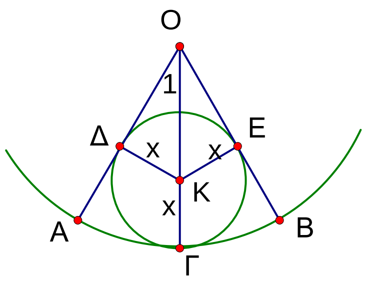

Έστω (K,x) ο εγγεγραμμένος κύκλος στον κυκλικό τομέα και Γ, Δ, Ε τα σημεία επαφής.

$K\Delta = KE \;\Rightarrow\; OK\Gamma$ διχοτόμος της $\hat{O}$.

Άρα $\hat{O}_1 = 30^o \;\Rightarrow\; x = \dfrac{OK}{2} \;\Rightarrow\; OK = 2x$

Είναι $OK + K\Gamma = R \;\Rightarrow\; 2x + x = R \;\Rightarrow$

$3x = R \;\Rightarrow\; x = \dfrac{R}{3}$

$$E = \pi x^2 = \pi\left(\frac{R}{3}\right)^2 = \frac{\pi R^2}{9}$$

Σύνθετα Θέματα

1.

Έστω τρίγωνο ΑΒΓ εγγεγραμμένο σε κύκλο (Ο,R). Οι πλευρές ΑΒ και ΒΓ είναι αντίστοιχα πλευρές κανονικού εξαγώνου και ισοπλεύρου τριγώνου εγγεγραμμένου στον κύκλο. Να υπολογισθούν:

i) το μήκος της πλευράς ΑΓ,

ii) ο λόγος των εμβαδών του τριγώνου ΑΒΓ και του κύκλου (Ο,R),

iii) το εμβαδόν των τριών κυκλικών τμημάτων, που ορίζονται από τις πλευρές του τριγώνου ΑΒΓ και περιέχονται στις αντίστοιχες κυρτές γωνίες.

Λύση

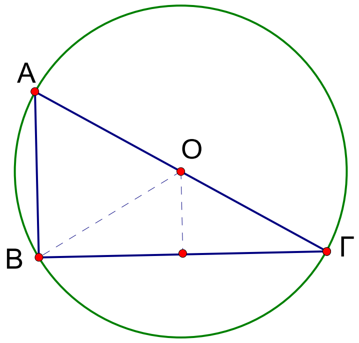

i)

$AB = \lambda_6 = R \Rightarrow \overset{\frown}{AB} = 60^o$

$B\Gamma = \lambda_3 = R\sqrt{3} \Rightarrow \overset{\frown}{B\Gamma} = 120^o$

Άρα $\overset{\frown}{AB\Gamma} = 180^o \Rightarrow A\Gamma$ διάμετρος $\Rightarrow$ $A\Gamma = 2R$

ii)

$$(AB\Gamma) = \frac{1}{2} B\Gamma . AB = \frac{1}{2} R\sqrt{3}\, R = \frac{R^2\sqrt{3}}{2}$$

$$E_{\text{κύκλου}} = \pi R^2$$

Άρα $\dfrac{(AB\Gamma)}{E_{\text{κύκλου}}} = \dfrac{\sqrt{3}}{2\pi}$

iii)

$$\varepsilon_{\overset{\frown}{AB}} = \varepsilon_{O\overset{\frown}{AB}} - (OAB) = \frac{\pi R^2 60}{360} - \frac{R^2\sqrt{3}}{4} = \frac{\pi R^2}{6} - \frac{R^2\sqrt{3}}{4}$$

$$\varepsilon_{\overset{\frown}{B\Gamma}} = \varepsilon_{O\overset{\frown}{B\Gamma}} - (OB\Gamma) = \frac{\pi R^2 120}{360} - \frac{1}{2}\lambda_3\alpha_3 = \frac{\pi R^2}{3} - \frac{1}{2} R\sqrt{3}\,\frac{R}{2} = \frac{\pi R^2}{3} - \frac{R^2\sqrt{3}}{4}$$

$$\varepsilon_{\overset{\frown}{A\Gamma}} = \frac{1}{2} E_{\text{κύκλου}} = \frac{1}{2}\pi R^2$$

2.

Δίνεται κύκλος (O,R). Με κέντρο τυχαίο σημείο του και ακτίνα την πλευρά του τετραγώνου του εγγεγραμμένου σε αυτόν, γράφουμε κύκλο. Να βρεθεί το εμβαδόν του κοινού μέρους των δύο κύκλων.

Λύση

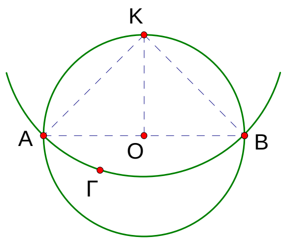

Με κέντρο K και ακτίνα $\lambda_4 = R\sqrt{2}$ γράφουμε κύκλο, που τέμνει τον (O,R) στα σημεία A και B.

$KA = KB = R\sqrt{2} \;\Rightarrow\; \widehat{KA} = \widehat{KB}\ 90^o \;\Rightarrow$ AOB διάμετρος και $A\hat{K}B = 90^o$.

Ζητούμενο E = (τεταρτοκύκλιο $K\widehat{A\Gamma B}$) + (2·κυκλικό τμήμα KB)

$$= \frac{\pi\left(R\sqrt{2}\right)^2}{4} + 2\,(\text{κυκλικός τομέας } O\widehat{KB} - \text{τρ. } OKB)$$

$$= \frac{\pi 2R^2}{4} + 2\left(\frac{\pi R^2}{4} - \frac{1}{2}R\cdot R\right)$$

$$= \frac{\pi R^2}{2} + \frac{\pi R^2}{2} - R^2 = \pi R^2 - R^2$$

3.

Δύο ίσοι κύκλοι ακτίνας R έχουν διάκεντρο ίση με $R\sqrt{3}$. Να βρείτε, ως συνάρτηση του R, το εμβαδόν του κοινού μέρους.

Λύση

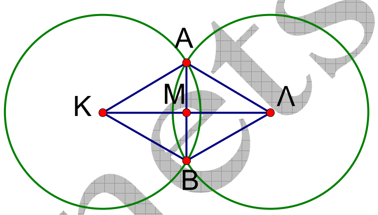

Έστω (K, R) και (Λ, R) οι δύο κύκλοι με $K\Lambda = R\sqrt{3}$ και κοινή χορδή AB

AKBΛ ρόμβος πλευράς R $\Rightarrow$

KΛ, AB διχοτομούνται κάθετα σε σημείο M.

Άρα $KM = \frac{K\Lambda}{2} = \frac{R\sqrt{3}}{2} = \alpha_6 \;\Rightarrow$

$AB = \lambda_6 = R$.

Άρα το τρίγωνο ΑΒΓ είναι ισόπλευρο, επομένως $A\hat{K}B = 60^o$.

Ζητούμενο E = (2. κυκλικό τμήμα AB)

$$= 2\,(\text{κυκλικός τομέας } K\widehat{AB} - \text{τρ.} KAB)$$

$$= 2\left(\frac{\pi R^2 60}{360} - \frac{R^2\sqrt{3}}{4}\right)$$

$$= 2R^2\left(\frac{\pi}{6} - \frac{\sqrt{3}}{4}\right) = R^2\left(\frac{\pi}{3} - \frac{\sqrt{3}}{2}\right)$$

4.

Δίνεται κύκλος (O,R) και μια διάμετρός του AB. Με κέντρο το μέσο Γ του ενός ημικυκλίου και ακτίνα ΓΑ γράφουμε κύκλο, ο οποίος ορίζει με το άλλο ημικύκλιο τον μηνίσκο, έστω μ. Να αποδείξετε ότι το εμβαδόν του μ ισούται με το εμβαδόν του τριγώνου ΑΒΓ.

Λύση

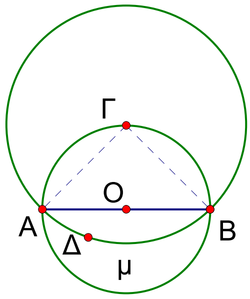

Πυθαγόρειο θεώρημα στο τρίγωνο ΓΑΒ:

$$(\Gamma A)^2 + (\Gamma B)^2 = (2R)^2 \Rightarrow$$

$$2(\Gamma A)^2 = 4R^2 \Rightarrow$$

$$(\Gamma A)^2 = 2R^2 \quad \textbf{(1)}$$

Αρκεί να αποδείξουμε ότι

(μ) = (ΑΒΓ) ⇔

(μ) + (κυκλ.τμήμα ΑΔΒ) = (ΑΒΓ) + (κυκλ.τμήμα ΑΔΒ) ⇔

(ημικύκλιο διαμέτρου ΑΒ) = (κυκλικού τομέα $\Gamma\overset{\frown}{A\Delta B}$) ⇔

$$\frac{\pi R^2}{2} = \frac{\pi(\Gamma A)^2 90}{360} \Leftrightarrow$$

$$\frac{R^2}{2} = \frac{(\Gamma A)^2}{4} \Leftrightarrow$$

$(\Gamma A)^2 = 2R^2$ που ισχύει από την (1)